

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacramentis, Mille Sexcenti Errores, Vaniloqvia, Et Cavillationes

Miletus, Vitus

Mogvntiae, 1593

VD16 M 5205

De Nomine Sacramenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30094

ras deprauent, nec, vt ante ipsos intellexerunt, qui sacras literas tractauerunt, intelligant. Et suum vnusquisque priuatum & deprauatum sensum & iudicium ipsissimum esse Dei verbum & scripturarum sensum protestetur. Alibi,

De Nomine Sacramenti.

18. **R**ecentem esse Sacramenti appellationem. *Luther. de Captiuit. Babylon. cap. de Ordine. Kemnit. & alij.*
Quid inde? dū modo congrua, & reb^o ipsis consentanea?

19. Veteres non fuisse vsos vocabulo Sacramenti. Cum eo frequenter vtatur, B. Augustinus, nec recens nec vulgaris auctor. Et quidem recentem esse nominis appellationem, quid prohibet? An rebus non mutatis, nouis vti nō licet vocabulis?

20. Primū fuisse Augustinum, qui Sacramenti vocabulum latius quā ad Eucharistiam & Aquam extenderit, *Kemnit. in 2. par. Exam. pag. 6.* Cum eadem pagina, & Tertullianum & Cyprianum idem scribat tribuisse Vnctioni, nisi quod aut libros eorum non esse gnifios, aut de vnctione intelligendos arbitretur Baptismatis. At Cyprianus non illis duntaxat, sed multis aliis locis Sacramenti vtitur vocabulo, lib. 2. epist. 1. & 3. ad Ceciliū. & lib. 4. epist. 7. ad Magnum. Idem Hier. in cap. 44. Ezech.

21. Non valdè rixandum de Nomine vel Numero Sacramentorum, dum modò res ipsa seruentur & explicentur. *Kemnit. pag. 3. & 10.* Cum vix hoc dicto, subiiciat. *Peregrinas opiniones & corruptelas, quas sub titulo Sacramentorum Pontificij rebus illis affuxerunt, non posse solidè & perspicuè refutari, nisi operculum illud (Sacramenti vocabulum) tollatur:* An non laborandum vt errores tollantur & corruptelæ? An rixantur, dum non rixandum esse vociferantur?

22. Rursum, non esse instituendam, inquit Kemnitius, *logomachian* de nomine Sacramenti cum Pontificiis; Cum paulo post, pagina 11. subiungat, *Non esse otiosam logomachian, sed necessaria-*

Epist. 118. & lib. 2. de doct. Obrist. cap. 3. lib. 2. cor. Parmen. cap. 13.

Tertull. contra Marcion. Et de Resur. carn. Cyprian. de Absolut. ped. Et de operib. Cardinal.

Millesexcenti Errores,

necessarium certamen & disputationem, eò quod in res ipsas multa accessoria, peregrina, falsa, & impia occasione vocabuli Sacramenti, sint inuecta: Hæc quomodo cohærent?

23. Denique non esse rixandum vel laborandum, inquit Kemnit. de Nomine vel Numero Sacramentorum, dummodo res ipsæ seruentur & explicentur; Cum statim subdat, *Non sine causa Pontificios tam pertinaciter pro asserendo nomine & numero Sacramentorum dimicare.* Et nos addimus, Nec ipsos è diuerso sine causa tam pertinaciter contra omnes Scholasticos & Pontificios, de iisdem è medio tollendis, dimicare: Quomodo ergò non est laborandum & dimicandum, cum vtrinque tanta contentione laboretur & dimicetur?

24. Optandum esse nunquam à Germanis receptum esse Sacramenti vocabulum, *Zwing. de ver. & fals. relig.* At cur obscuro, non debuit recipi à Germanis, quod ab omnibus aliis receptum fuit Christianis populis? An magis optandum, nunquam à Germanis receptum esse Zwinglium Sacramentarium, quàm Sacramenti vocabulum?

25. Veteres non fuisse vehementer sollicitos de vocabulis, maximè de vocabulo Sacramenti, proinde de eo non esse tantopere disceptandum. Cur ergò tantopere disceptant, cum nulla apud Pontificios de eo vnquam fuerit disceptatio? Quàm autem veteres de vocabulis fuerint solliciti, vel solum demonstrat vocabulum *Homouision*, propter quod tota propemodum euersa fuit Ecclesia: vnde B. Hieron. ex verbis malè prolati nascitur (inquit) hæresis, quam etiam ob causam, suos præcipuè scripsit retractationum libros Augustinus.

26. Postremò non esse multum rixandum, aiunt, de vocabulis dummodò res ipsæ seruentur. Cum vel hanc solam ob causam, vel potius fraudem, de iis non esse laborandum vel rixandum prætexant, vt ea occasione res ipsas è medio tollant, hac enim arte vsi sunt hætenus vocabulo ECCLESIAE CATHOLICÆ, quod ex Symbolis sustulerunt, & Christianam substituerunt, vt ea occasione Catholicam obscurent & obli-

rent,

rent, suam verò, quæ Catholica nunquam fuit, Christianam esse simplicibus persuadeant; quam quidem fraudem si vitio illis obiicias, parum esse rixandum de vocabulo, respondent, rem ipsam non minus explicari per Christianam quam per Catholicam, cum nulla sit vel esse possit verè Catholica, nisi eadem sit & Christiana. Quasi vicissim vlla sit, vel esse possit verè Christiana, nisi eadem sit & Catholica? Aut quasi symbola & Cōcilia Catholicam posuissent, nisi vim & energiam vocabulo inesse perspexissent. Christianam scripturarum prætextu iactare quiuis Pseudochristianus, Catholicam verò probare nullus potest, nisi Catholicus. Ut suo dicemus loco.

27. Sacramenti vocabulum, in ea significatione qua vtuntur Pontificij, esse *agraphon*, nusquam sacris literis expressum, proindè tantopere nec curandum, nec vrgendum. *Kemnitius*. Facile persuaserint latina non legi in græcis codicibus vocabula, in latinis alioquin legi. Epistola ad Ephes. testis est, in qua hæc leguntur verba, *Sacramentum hoc (matrimonium) magnum, est in Christo & Ecclesia*. Quod si etiam expressum nusquam extaret, non idè reiicienda sunt vocabula, quia sacris literis non sunt expressa, dummodo iis consentanea, & res ipsas exprimentia.

Cap. 5.

28. Non licere vti vocabulis in rebus diuinis, quibus vti Deus ipse non præcepit, cuiusmodi sit vocabulum Sacramenti. *Calum. lib. 4. Instit. cap. 14.* Cum ipsi passim eadem Sacramenta appellent signa, sigilla, symbola, tesseras, signacula, *sphragidas*, &c. Deindè, si non rectè vtimur vocabulis, verbo DEI non expressis, non rectè ergo vtimur vocabulis, *Vsæ, Hypostasis, Essentiæ, Personæ, Trinitatis*, & similibus, nullibi sacris literis expressis? sine quibus tamen nec ipsæ rectè intelliguntur sacra literæ?

29. Fanaticos esse Carolstadium & Zwinglianos, quod autument, idcirco non esse vtendum vocabulo Sacramenti quia *agraphon*. *Luth. cont. Carolstad. & Cœlest. Prophet.* Cum ipse idem prior reiecerit in libr. de Capt. Babyl. ann. 20. Et de Abrog.

B

Miss.

Millesexcenti Errores,

Miss. Quam etiam ob causam Philip. in Loc. ann. 20. & 21. signa potius & *sphragidas* seu sigilla appellanda censuit, quàm Sacramenta, licet hanc eandem suam opinionem denuò mutauerit, in Loc. ann. 31.

30. Rectè usurpari vocabulum Sacramèti, propterea quod usurpatio eius in Scripturis sacris non prohibeatur. *Idem Luth. loco cit.* Quasi hæc sit usurpationis propria ratio? Cur ergo non utimur Atrianorum vel aliorum hæreticorum vocabulis, cum nec ipsa prohibeantur? Itaque non idèdè rectè usurpantur vocabula, quia non prohibentur, sed quia contra sanam doctrinam fidei nihil complectuntur. Nemo autem nouit rectius, quibus sine periculo sanæ doctrinæ utendum sit vocabulis, quàm quæ suprà petram fundata est Christi Ecclesia, quæ Sacramenti uocem, ut propriè dictam, de septem signis seu Sacramentis, legitimo sensu & usu recepit & tradidit.

31. Res aliorum Sacramentorum, Confirmationis putâ, Pœnitentiæ, Ordinis, Matrimonij & Extremæ vnctionis, nec dignius, nec rectius illustrari, quàm si secundum scripturæ sententiam, nudè & simpliciter tractentur & explicentur, quod fieri æquè commodè possit, quantumuis Sacramenta non appellentur. *Kemnit. pag. 11.* Cur ergò Aquam suam & Cœnam Sacramenti appellatione dignantur? an & hæc sine nominis appellatione nudè & simpliciter tractari possunt & explicari? Et quidem, si res illæ æquè commodè tractari possent, tractatæ utique hæctenus fuissent, maximè à Scholasticis, qui rebus magis, quàm rerum mouentur & delectantur vocabulis & etymologiis.

De Numero Sacramentorum.

32. **N**ON esse septem Sacramenta. Mira cæcitas: septem esse negant, quod omnes concorditer Scholæ affirmât & Ecclesiæ: Pauciora uerò affirmant, quod nulla